

ANALIZA SWOT/TOWS – METODYKA

W celu podjęcia decyzji o wyborze sposobu realizacji celów strategicznych (scenariusza działania) przeanalizowano wzajemne oddziaływanie mocnych i słabych stron Gminy oraz szans i zagrożeń otoczenia zewnętrznego w odniesieniu do realizacji każdego ze zdefiniowanych celów strategicznych. W pierwszym etapie określono (w oparciu o wyniki diagnozy) najistotniejsze czynniki, na które może oddziaływać - poprzez podejmowanie określonych aktywności - Gmina, wpływające pozytywnie (mocne strony) lub negatywnie (słabe strony) na realizację określonego celu strategicznego.

Określono również – posiłkując się analizą PEST – kluczowe czynniki z otoczenia zewnętrznego (polityczne, ekonomiczne, społeczno-kulturowe, prawne) mające wpływ pozytywny (szanse) i negatywny (zagrożenia) na realizację celu.

Następnie zbadano wzajemne oddziaływanie czynników: mocnych stron i szans; słabych stron i szans, mocnych stron i zagrożeń oraz słabych stron i zagrożeń definiując je jako silne (2), umiarkowane (1) lub niewielkie (0) i dokonano wyboru sposobu realizacji celu strategicznego w oparciu o występowanie największej liczby powiązań o silnym oddziaływaniu między wyżej określonymi czynnikami.

ANALIZA SWOT – CEL SPOŁECZNY: ATRAKCYJNE MIEJSCE DO ŻYCIA I ODPOCZYNKU

Rys. 1. Analiza SWOT – cel społeczny

		MOCNE STRONY						SŁABE STRONY				
		S1	S2	S3	S4	S5	S6	W1	W2	W3	W4	W5
SZANSE	O1	2	1	2	0	1	2	0	2	0	0	2
	O2	2	2	0	2	0	2	1	0	2	2	2
	O3	1	2	1	1	1	1	0	1	0	0	0
	O4	2	2	0	2	1	1	0	2	1	2	2
ZAGROŻENI	T1	1	2	0	0	2	2	1	0	1	0	1
	T2	0	2	2	0	2	2	0	2	0	0	1
	T3	1	1	0	1	0	0	2	2	2	1	2
	T4	0	2	0	0	0	1	1	0	1	0	0

gdzie:

- S1 - Istniejące zasoby i infrastruktura (edukacyjna, społeczna, spędzania czasu wolnego),
- S2 - Istniejąca (choć niezadawalająca) oferta spędzania czasu wolnego (kulturalna, sportowo-rekreacyjna),
- S3 - Dobra dostępność do usług edukacyjnych i opiekuńczych (żłobkowych, przedszkolnych),
- S4 - Istniejące tereny zielone, wysoka jakość środowiska przyrodniczego,
- S5 – Dobra dostępność i wysoka jakość usług w zakresie pomocy społecznej
- S6 - Wysoki poziom wsparcia dla oddolnych inicjatyw społecznych
- W1 - Słabnące zainteresowanie ofertą spędzania czasu wolnego oraz ofertą edukacyjną,
- W2 - Wysokie koszty funkcjonowania placówek oświatowych,
- W3 - Niska dostępność do form spędzania czasu wolnego,
- W4 –Niewykorzystany potencjał terenów zielonych

Załącznik do Strategii rozwoju Gminy Słupno do 2030 – analiza SWOT/TOWS (scenariuszowa)

- **W5** - Niewystarczający poziom wsparcia dla trzeciego sektora,
- **O1** - Rosnące zainteresowanie opieką nad dziećmi do lat 3 oraz opieką przedszkolną,
- **O2** - Zmiana nawyków spędzania czasu wolnego - aktywny tryb życia,
- **O3** - Poprawiająca się sytuacja majątkowa mieszkańców,
- **O4** - Dostępność bezzwrotnych źródeł finansowania rozwoju,
- **T1** - Zmiany w strukturze wiekowej mieszkańców - starzenie się społeczeństwa,
- **T2** - Niestabilność prawa w zakresie pomocy społecznej, edukacji oraz wspierania aktywności społecznej,
- **T3** - Ograniczenia budżetowe w finansowaniu działalności edukacyjnej i związanej ze spędzaniem czasu wolnego,
- **T4** - Pandemia COVID i inne zdarzenia losowe ograniczające aktywność mieszkańców,
- **2** – silne wzajemne oddziaływanie czynników,
- **1** – umiarkowane wzajemne oddziaływanie czynników,
- **0** – słabe wzajemne oddziaływanie czynników.

PODSUMOWANIE:

W Gminie przeważają **mocne strony** (w szczególności: istniejące zasoby i infrastruktura (edukacyjna, społeczna, spędzania czasu wolnego), istniejąca oferta spędzania czasu wolnego (kulturalna, sportowo-rekreacyjna), dobra dostępność do usług edukacyjnych i opiekuńczych oraz istniejące tereny zielone),

a w otoczeniu Gminy silnie powiązane z nimi **szanse**.

Strategia działania Gminy w obszarze społecznym polegać może na **silnej ekspansji oraz rozwoju wykorzystującym mocne strony i szanse**. Należy jednak monitorować wzajemne relacje między czynnikami, których wzajemna relacja kształtuje się na poziomie 2.

ANALIZA SWOT – CEL GOSPODARCZY: AKTRACYJNE MIEJSCE PRACY

Rys. 1. Analiza SWOT – cel gospodarczy

		MOCNE STRONY				SŁABE STRONY			
		S1	S2	S3	S4	W1	W2	W3	W4
SZANSE	O1	0	1	0	1	1	0	0	2
	O2	2	1	0	0	1	0	2	1
	O3	2	1	2	2	2	0	1	2
	O4	1	2	1	1	1	0	2	2
ZAGROŻENI	T1	0	1	0	2	2	1	2	2
	T2	0	0	0	2	0	0	1	2
	T3	2	1	0	0	0	0	2	1
	T4	0	0	0	2	0	0	0	1

gdzie:

- **S1** – Stabilna struktura gospodarcza (zatrudnienie w rolnictwie, budownictwie oraz usługach)
- **S2** – Istniejąca współpraca Gminy z przedsiębiorcami,
- **S3** - Dostępność infrastruktury i terenów do prowadzenia działalności gospodarczej
- **S4** – Średnia aktywność gospodarcza mieszkańców
- **W1** - Niewystarczające wsparcie przedsiębiorców, w tym niewystarczający dostęp do aktualnej informacji

Załącznik do Strategii rozwoju Gminy Słupno do 2030 – analiza SWOT/TOWS (scenariuszowa)

- W2 - Brak współpracy między przedsiębiorcami
- W3 - Obniżająca się atrakcyjność działalności rolniczej
- W4 – Niewystarczające i zmniejszające się zasoby rynku pracy
- O1 - Wzrost aktywności zawodowej osób starszych
- O2 – Potencjał rolniczy Gminy
- O3 - Dobra dostępność transportowa
- O4 -Dostępność bezzwrotnych źródeł finansowania dla finansowania rozwoju (infrastruktura transportowa, wsparcie działalności rolniczej w tym funkcjonowania grup producenckich)
- T1 - Niestabilność prawa dot. prowadzenia działalności gospodarczej
- T2 – Starzenie się społeczeństwa (niekorzystne zmiany w zakresie funkcjonalnych grup ludności)
- T3 – Prognozowany spadek liczby osób zatrudnionych w rolnictwie
- T4 - Pandemia COVID i inne zdarzenia losowe ograniczające aktywność gospodarczą mieszkańców
- 2 – silne wzajemne oddziaływanie czynników,
- 1 – umiarkowane wzajemne oddziaływanie czynników,
- 0 – słabe wzajemne oddziaływanie czynników.

PODSUMOWANIE:

W Gminie słabe strony, w szczególności dotyczące rynku pracy (niewystarczające i jednocześnie zmniejszające się zasoby pracy) i obniżającej się atrakcyjności działalności rolniczej, mogą być równoważone występującymi w otoczeniu Gminy szansami.

Strategia działania Gminy w obszarze gospodarczym (**strategia konkurencyjna**) powinna skupić się na minimalizowaniu słabości w celu wykorzystania okazji zewnętrznych. Warto skoncentrować się na wykorzystaniu potencjałów endogennych gminy (wysokiej jakości gleby, przynależność do obszaru rolniczego-żywielskiego) lub intensyfikacji wsparcia dla konkurencyjnych gałęzi gospodarki gminy. Jednocześnie należy monitorować wzajemne relacje między czynnikami, których wzajemna relacja kształtuje się na poziomie 2.

ANALIZA SWOT – CEL PRZESTRZENNO-ŚRODOWISKOWY

Rys. 1. Analiza SWOT – cel przestrzenno-środowiskowy

		MOCNE STRONY			SŁABE STRONY		
		S1	S2	S3	W1	W2	W3
SZANSE	O1	0	0	2	0	0	0
	O2	2	1	2	1	2	2
	O3	0	2	2	2	0	2
ZAGROŻENIA	T1	0	0	2	0	0	0
	T2	0	2	2	2	0	0
	T3	0	2	2	2	0	0

gdzie:

- S1 - Wysoki stopień pokrycia powierzchni gminy planami zagospodarowania przestrzennego, stabilna polityka przestrzenna

Załącznik do Strategii rozwoju Gminy Słupno do 2030 – analiza SWOT/TOWS (scenariuszowa)

- S2 – Wysoka jakość środowiska naturalnego
- S3 – Dostępna infrastruktura (drogi, sieć gazowa, sieć wodociągowa)
- W1 - Niepełne wykorzystanie potencjału nadbrzeża i terenów zielonych
- W2 - Niekorzystna struktura własnościowa gruntów, niewielki zasób nieruchomości komunalnych
- W3 - Niska dostępność do internetu
- O1 - Dobra dostępność drogowa
- O2 - Wzrastający popyt na tereny mieszkaniowe w gminie
- O3 - Dostępność bezwrotnych źródeł finansowania ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatu
- T1 - Niedostateczna dostępność komunikacyjna (dostęp do dóbr i usług specjalistycznych)
- T2 – Ograniczenia, w tym planistyczne, wynikające z prawa ochrony środowiska
- T3 – Tereny zielone prawnie chronione w powierzchni gminy
- 2 – silne wzajemne oddziaływanie czynników,
- 1 – umiarkowane wzajemne oddziaływanie czynników,
- 0 – słabe wzajemne oddziaływanie czynników.

PODSUMOWANIE:

Wyniki analizy nie są jednoznaczne. W Gminie przeważają mocne strony (w szczególności: wysoka jakość środowiska naturalnego, dostępna infrastruktura (drogi, sieć gazowa, sieć wodociągowa, sieć telekomunikacyjna, zasoby mieszkaniowe), a w otoczeniu Gminy silnie powiązane z nimi szanse (wzrastający popyt na budownictwo mieszkaniowe w gminie, dostępność bezwrotnych źródeł finansowania ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatu), jak i równie silne powiązane z nimi zagrożenia (ograniczenia środowiskowe wpływające na zdolność do wykorzystania zasobów naturalnych w polityce rozwojowej Gminy).

Strategia działania Gminy w obszarze środowiskowo-przestrzennym polegać może na użyciu mocnych stron w celu przewycięzania zagrożeń i jednoczesnym wykorzystaniu pojawiających się okazji zewnętrznych. Należy w tym celu monitorować wzajemne relacje między czynnikami, których wzajemna relacja kształtuje się na poziomie 2.

ANALIZA SWOT - CEL INSTYTUCJONALNY

Rys. 1. Analiza SWOT – cel instytucjonalny

		MOCNE STRONY			SŁABE STRONY		
		S1	S2	S3	W1	W2	W3
SZANSE	O1	0	1	2	2	0	2
	O2	0	2	1	2	2	2
	O3	0	2	0	2	2	2
ZAGROŻENIA	T1	0	0	0	2	0	1
	T2	0	0	0	1	0	2
	T3	0	0	1	0	1	1

gdzie:

Załącznik do Strategii rozwoju Gminy Słupno do 2030 – analiza SWOT/TOWS (scenariuszowa)

- **S1** – Wysoki stopień deinstytucjonalizacji
- **S2** - Stabilna sytuacja finansowa Gminy i zdolność do finansowania rozwoju
- **S3** – Wysoka jakość usług świadczonych przez pracowników Urzędu Gminy
- **W1** - Nieodpowiednie zasoby i sieci techniczne administracji
- **W2** – Obniżająca się efektywność realizacyjna Gminy
- **W3** – Ograniczony dostęp do e-usług w Gminie, także internetowy
- **O1** - Dostępność bezzwrotnych źródeł finansowania na rozwój centralnego systemu e-usług dla obywateli i budowy internetu szerokopasmowego
- **O2** - Wzrastające zainteresowanie mieszkańców e-usługami
- **O3** - Przepisy prawa zobowiązujące do centralizacji baz danych
- **T1** - Ograniczenia prawne związane z ochroną danych osobowych
- **T2** – Przywiązanie mieszkańców do tradycyjnych form komunikacji i załatwiania spraw
- **T3** – Niewystarczające kompetencje cyfrowe mieszkańców
- **2** – silne wzajemne oddziaływanie czynników,
- **1** – umiarkowane wzajemne oddziaływanie czynników,
- **0** – słabe wzajemne oddziaływanie czynników.

PODSUMOWANIE:

W Gminie przy stabilnym funkcjonowaniu administracji, słabą stroną są w szczególności sieci techniczne, w tym połączenia internetowe oraz ograniczony dostęp mieszkańców do e-usług, a w otoczeniu Gminy silnie powiązane z nimi szanse (dostępność bezzwrotnych źródeł finansowania na rozwój centralnego systemu e-usług dla obywateli i budowy internetu szerokopasmowego).

Strategia działania Gminy w obszarze instytucjonalnym (**strategia konkurencyjna**) powinna skupić się na wykorzystywaniu okazji zewnętrznych. Warto skoncentrować się na pozyskaniu środków bezzwrotnych na rozwój e-usług w tych aspektach, gdzie będzie to pożądane (np. przy wspieraniu działalności gospodarczej) i zwiększeniu kompetencji cyfrowych pracowników oraz mieszkańców. Jednocześnie należy monitorować wzajemne relacje między czynnikami, których wzajemna relacja kształtuje się na poziomie 2.